

Universitätsbibliothek Wuppertal

Omnia Divini Platonis Opera

Plato

Basileae, 1551

Parmenides (argumentum)

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-245](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-245)

nequaquam animaduertis te sanctum deo amicū dicere: hoc autem nihil aliud est quam deo dilectum. An non? *EVT.* Omnino. *SO C.* Ergo aut tunc non recte concessimus: aut si recte tunc, modo non recte iudicaremus. *EVT.* Videtur. *SO C.* Igitur à principio rursus quid sanctum sit examinandum est. Nam ego anteq̄ discam, uolens ac libens ad stare nequaquam uerebor: sed ne me contempnas, imò mentem penitus adhibens quammaxime nunc exprime ueritatem. Nosti enim si quis hominum alius. Neq̄ dimittendus es quem admodum Proteus priusquam dixeris. Nam nisi liquido sanctum ac prophanū nouisses, nunquam mercenarij cuiusdam gratia, uirum senem & patrem ut reum mortis persequi statuisses, sed deos timuisses ne forte minus id recte aggredereis, atq̄ hominum conspectum ueritus esses. nunc autem noui quod sanctum & prophanum nosse plane opinaris. Dic igitur optime Eutyphro, neque nos celes quid quid ipsum esse putes. *EVT.* Aliàs ô Socrates, nunc iam aliò propero: hora enim est ut abeam. *SO C.* Quid agis amice? Magna de spe me nunc abiens defecisti, qua sperabam abs te quid sanctū, quid non sanctum discere, atq̄ ita Meliti accusationem euadere, ostendens illi quod ab Eutyphrone diuinorum sapientiam adeptus fuerim, neq̄ ulterius ex mea rudiq̄ sententia nouum aliquid de diuinis inducturus sim, sed reliquum omne tempus rectius sim uicturus.

ARGVMENTVM MARSILII FICINI FLORENTINI IN PARMENIDEM, uel De uno rerum omnium principio, uel De ideis.

VM Plato per omnes eius dialogos totius sapientie semina sparserit, in libris De repub. cuncta moralis philosophie instituta collegit, omnem naturalium rerum scientiam in Timæo, uniuersam in Parmenide complexus est theologia: cumq̄ in alijs longo interuallo ceteros philosophos antecesserit, in hoc tandē seipsum superasse uidetur, & ex diuina mentis adytis intimoq̄ philosophie sacrario celeste hoc opus diuinitus deprompsisse. Ad cuius sacram lectionem quisquis accedet, prius sobrietate animi mētisq̄ libertate se præparet quam atrectare mysteria cœlestis operis audeat. Hic enim diuus Plato de ipso uno subtilissime disputat: quemadmodū ipsum unum rerū omnium principium est, super omnia, omniaq̄; ab illo. Quo pacto ipsum extra omnia sit, & in omnibus, omniaq̄; ex illo, per illud, atq̄; ad illud. Ad huius quod super essentiā est, unius intelligentiam gradatim ascendit. Vnum quippe in triplici ordine reperitur. In ijs quæ fluunt, atq̄; sensib. subiunguntur, & sensibilia nominantur. In ijs etiam quæ semper eadem sunt, & intelligibilia nuncupantur, non sensibus amplius, sed sola mente percipienda. Nec in ijs tantum, uerum etiam supra sensum & sensibilia, intellectumq̄; & intelligibilia ipsum unum existit. Quamobrem hoc in dialogo Zeno Eleates primo Parmenidis Pythagorici discipulus unum esse in sensibilibus probat, ostendens quod si hæc multa essent, nullo modo unius natura participantia, errores plurimi sequerentur. Deinde Socrates Zenoni non repugnans quidem, sed cum altius eleuans, ad considerationem unius & unitatum quæ in rebus intelligibilibus insunt, perducit, ne in hoc uno quod sensibilibus inest, moretur. Ex hoc igitur ad Ideas inuestigandas perueniunt, in quibus rerum unitates consistunt. Postremo Parmenides ipse senior haudquaquam Socrati contradicens, sed inchoatā contemplationē eius absoluens, integram idearum explicat rationem. Vbi quatuor de ideis quæstiones inducit. Primo utrū sint. Secundo quorū idee sint, & quorū minime. Tertio quales sint, quamue uim habeāt. Quarto quomodo ab ijs quæ infra se sunt, participātur. Hinc iam ad nouē suppositiones de uno unū quod super intelligibilia & ideas existit, ascendit ipse: nouemq̄; de illo suppositiones adducit, quinq̄; si unū sit, quatuor, si nō sit unū, querens quid utrinq̄; sequatur. Hæc uero suppositiones à triplici unius, & duplici ipsius non esse partitione ducuntur, Vnū quippe triplex super esse, in esse, post esse repertū. Ipsum uero nō esse geminæ considerationi subiicitur. Aut enim nullo modo esse, aut partim esse, partim non esse quis cogitat. Prima itaq̄; suppositio tractat, si unum super esse existit, quid circa illud ad ipsum, & ad alia sequitur. Secunda, si unū cum esse est, quomodo se habet ad seipsum atq̄; ad alia. Tertia, si unū sub esse ponitur, quid illi ad seipsum aliaq̄; cōtingit. Quarta, si unum super esse cōsistit, quomodo se habet alia & ad se & ad unum. Quinta, si est illud unum quod cum esse locatur, quid alijs ad se, & ad illud accidit. Sexta, si nō est unum ita ut partim sit, partim minime sit, qua se ratione ad sese & ad alia habeat. Septima, si nō est unū ita ut nullo modo sit, quo pacto se habeat ad seipsum atq̄; ad alia. Octaua, si non est unum ita ut partim sit, partim non sit, quid alijs ad se, & ad illud euemat. Nona, si non est unum, ita ut nullo modo sit, quid alia ad sese, & ad illud deniq̄; patiātur. In ijs omnibus generatim intēdit Parmenides potissimum hoc asserere, quod unum omnium principium sit: eoq̄; posito, ponantur omnia: sublato autem interimantur. Itaq̄; in primis quinq̄; suppositionibus quinq̄; rerum gradus posito uno in rerū ordine tradit. In quatuor uero sequentibus, inquit quot absurda, quot errores quātaq̄; mala ipso uno sublato sequātur. Prima ex quinq̄; superioribus de uno supremoq̄; Deo differit, quomodo procreat disponitq̄; deorū sequentiū ordines. Secunda de singulis deorū ordinibus

Nouē suppositiones de uno

Hic uidetur deficere una alia suppositio, quæ dicit, Si unū sub esse ponatur, quomodo se habeat ad alia, et ad se & ad unū

PARMENIDEM
 CEREALIA
 non enim meminerit
 gum uero immutabile
 arborum Parmenide
 quam, conuenit ma
 dia Pythagore Zeno
 no atq̄; Parmenide
 moria retinet
 quoniam dicitur
 colidem dicitur
 cum p̄dicatur
 hæc dicitur
 dum facta
 uoluntate
 uero uoluntate
 per unum
 raste Zenone
 lebratem & Parmen
 quinq̄; & Zenone
 cen tempore
 uoluntate
 aliam uoluntate
 illud dicitur
 Zenone
 gradum
 tē. quod dicitur
 maia Zenone
 quod dicitur

ordinibus, quo pacto ab ipso deo proficiuntur. Tertia de diuinis animis. Quarta de ijs, quæ circa materiã fiunt, quomodo à supernis causis producuntur. Quinta de materia prima, quemadmodum suapte natura specierum est expers, & à primo uno dependet. Illud insuper aduertendum est, quod in hoc dialogo cum dicitur unum, Pythagoreorum more quæq; substantia à materia penitus absoluta significari potest, ut deus, mens, anima. Cum uero dicitur aliud & alia, tam materia, quam illa quæ in materiam fiunt, intelligere licet. His ergo præmissis atq; seruatis, ad ipsum dialogum ueniamus.

Vnum
Aliud & alia

PARMENIDES, VEL DE VNO RERVM

OMNIVM PRINCIPIO, ET DE IDEIS.

CEPHALVS, ADIMANTVS, ANTIPHO, GLAVCO, PYTHODORVS, SOCRATES, ZENO, PARMENIDES.

VM domo è Clazomenis Athenas profecti essemus, iuxta forum Adimantum & Glauconem offendimus. Et manum meamprehendens Adimantus, Salue, inquit, ô Cephale, & si quo indiges quod nostræ facultatis sit dic: Atego, inquam, ad id ueni, quia uestra opea indigebo. Expone, inquit, quid sit quo indiges. Tum ego, Fratri uestro germano quod nomen erat non enim memini. Erat enim ferme puer, quando primũ huc è Clazomenis accessi. longum uero intercessit temporis interuallum. Patri tamen eius Pyrilampes nomen fuisse arbitror. Prorsus, inquit, ipsi uero nomen Antipho. sed quid potissimum quæris. Hi, inquam, conciuces mei ardentes sunt sapientiæ amatores, audieruntq; hunc Antiphonem diu Pythodoro Zenonis socio familiariter usum, rationes quas quondam Socrates, Zeno, atq; Parmenides inuicem pertractarũt, cum à Pythodoro frequentius accepisset, memoria retinere. Vera, inquit, dicis, Has itaque audire desideramus. Haud difficile est, inquit, nam dum esset adolescentulus, eas diligenter meditabatur. Nunc uero apud auum, cui idem est nomen, circa rem equestrem ut plurimum uersatur. Cæterum, si opus est, ad eum proficiamur. modo enim hinc domum abiit. habitat autem prope in Melita. Cum hæc dicta fuissent, accessimus, domiq; inuenimus Antiphonem frenum quoddam aptandum fabro tradentem. Postquam uero ad illo discessit, & fratres aduentus nostri causam retulerunt: agnouit me quod prius illuc accessissem, & complexum me salutauit. Nobis autem orantibus, ut disputationem illam referret, primo quidem recusabat. esse enim operæ non mediocris. deinde tamen exposuit. Dicebat ergo Antipho, Pythodorum narrasse, Zenonem atq; Parmenidem uenisse quondam ad magnorum Panathenæorum celebritatem, & Parmenidem iam senem atq; canum, aspectu decorum fuisse, annos ferme quinq; & sexaginta ætatis agentem: Zenonẽ uero annos penè quadraginta natum, procerò insuper, & grato corporis habitu: dicebatur autẽ in delicijs Parmenidi esse. Diuertisse uero apud Pythodorum extra mœnia, in Ceramico, ac eodem aduẽrasse Socratem, aliosq; cum Socrate plurimos scripta Zenonis audire cupientes: tunc enim primum ab illis aduecta. Socratem uero eo tempore admodum iuuenem extitisse. legisse autem illis Zenonem ipsum. Parmenidem enim forte extra domum fuisse. Ac parum superfuisse legendum Pythodorus aiebat, cum intrasset domum ipse unã cum Parmenide & Aristotele, qui de triginta uiris unus fuit. Itaq; pauca quæ legenda restabant, audisse: Veruntamen à Zenone prius omnia percepisse.

Occasio
dialogi

SOCRATEM igitur, cum ea audiisset, primam primi sermonis hypothesim relegere iussisse: ac ea lecta, sic intulisse. Quomodo id dicis, ô Zeno, si multa sunt quæ sunt, oportere ea similia, atq; dissimilia esse. est enim impossibile. Neq; enim uel dissimilia similia, uel similia dissimilia esse possunt. Nonne sic dicis? Sic certe, respondisse Zenonem. Nonne si impossibile est, dissimilia similia, aut similia dissimilia esse, impossibile est etiam multa esse? Nam si multa essent, impossibile quiddam eis accidat, Num hoc sermones tui uolũt? neq; aliud quicquã intendunt: quã per omnia asserere non esse multa, huiusq; ipsius unamquãq; rationem coniecturam esse putas, ac totidem coniecturas attulisse te censes, quot rationes attulisti quòd multa non sint? Sicne dicis? An ipse non recte percipio? Immo respondisse Zeno-

f nem